

CIJENA LISTU: U preplati za čitavu godinu K 30.—, za polugodinu K 18.—, tromjesečno K 8.—, mjesечно K 3.—, a maloprodaj 10 helera. — OGLASNI primaju se u upravi lista, trg. Cesta broj 1, te se računaju po 30 helera za prostor visok 1 milimetar i dug 8 cm.

HRVATSKI LIST

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Subota, 5. kolovoza 1916.

„HRVATSKI LIST“ izlazi u nakladnji iskara JOS. KRMPOTIĆ u Puli, trg. Cesta broj 1. Uredništvo se nalazi u Sibenskoj ulici broj 24. — Odgovorni urednik: JOSIP HAIN u Puli. Rokupisi se ne vraćaju. Ne uzavaju se anonimni dopisi. Nepravilna pisma se ne primaju.

Nadvojvoda prijestolonasljednik vodi našu vojsku na sjeveroistoku.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 4. (D. u.) Službeno se javlja: Rusko bojište.

Na najgornjoj Moldavi i na Carnom Čeremošu, na desnom krilu bojne fronte, što je bila sastavljena pod vrhovnim vodstvom feldmaršala poručnika nadvojvode Karla Franje Josipa, razvijaju se novi bojevi, koji povoljno prolaze za savezničke čete. Na centru i na lijevom krilu nadvojvodove bojne fronte nije bilo osobitih događaja. Kod Zalosca napao je neprijatelj naše položaje; bio je suzbijen. Bojevi traju dalje. Kod vojske generala pukovnika Terstynskoga suzbilo je naše konjaništvo jedan napadaj na bajonete.

Naš je letalac oborio na tom prostoru prekjučer neprijateljski Farmanov dvoptolnjak.

Na zapadu od Kasovke na Stohodu propao je jučer prije podne jaki napadaj. Po podne je neprijatelj uspio, da prode u naše linije kod Rudke. Pritekli su njemački i austro-ugarski bataljuni i dijelovi poljačke legije i suzbili Ruse po svema. Na jugu od pruge Sarni-Kovel suzbilo se čete generala Fath jaki ruski napadaj.

Talijanski bojište.

Položaj je nepromijenjen. Na više odsjeka sočke fronte razvijalo je jučer neprijateljsko topništvo živahnu djelatnost.

Jugoistočno bojište.

Nema osobitih događaja. Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Hater, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 4. (D. u.) Iz velikog se službenog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Između Ancre i Somme teče nadalje topovska borba nesmanjenom žestotom. Bile su suzbijene snažne neprijateljske navale na sjeveru od Ovilfersa, na jugozapadu od Guilloimonta i na sjeveru od dvorca Monacu. Na jugu od Somme izlazio je se noćni neprijateljski napadaj kod Barleuxa.

Francuzima je bilo uspješno, da dodju sinoc u posjed naših položaja kod sela Fleury i u jugu od tvrđve Thiaumont. Protunapadaji, što smo ih jutros poduzeli, doveli su nas opet u potpuni posjed sela Fleury i položaja na zapadu i sjeverozapadu od Fleuryja. Neprijateljske navale sjeverozapadno od tvrđve Thiaumont i protiv naših položaja u šumi Chapitre i Gorskog šumi bile su jučer podvečer suzbijene s velikim neprijateljskim gubicima. Položaj je sada opet onakav, kakov je bio prije navale, što su ju Francuzi poduzeli s izvanredno jakim silama. Bilo je postavljeno izvan borbe 7 neprijateljskih letalca.

Istočno bojište.

Hindenburgova fronta: Na sjeverozapadu od Postavija pririslili smo neprijatelja svojom vatrom, da napusti pomaknute položaje, te smo suzbili između Naročkog i Višnjevsčkog jezera provalne protiv položaja naših poljskih straža.

Na istoku Gorodišća i na jugoistoku od Baranovića živahniji bojevi s ručnim granatama. Kod Lubjesova izlazio je se opet jake neprijateljske navale. U odsjeku Stovice-Vjelick razvijaju se žestoki bojevi, kod kojih je bio neprijatelj prodro u selo Rutka Marinska i u bližnje linije. Protunavalom dobili su njemački i austro-ugarski bataljuni, kao što i dijelovi poljačke legije, čitavo izgubljeno bojište natrag, te su uhvatili 361 zarobljenika, zaplijenili više strojnih pušaka i suzbili lokalno ponovljene ruske napadaje.

Dalje prama jugu, kao što i kod Ostrova i u okolici na istoku od Svinjuna nijesu neprijateljska poduzeća došla dalje od najprih navala. Fronta feldmaršala poručnika nadvojvode Karla: Kod Bothmerove vojske nema osobitih događaja. Njemačke su čete dobile tla u Karpata u okolici Kopolias.

Balkansko bojište.

Pređ položajima na jugu od Bitolja odigrali su se za bugarske prednje straže uspješni okršaji sa srpskim odjeljenjima.

Vrhovno vojno vodstvo.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 4. (D. u.) Glavni stan javlja:

Iračka fronta:

U odsjeku Felachie nema promjena. Perzijska fronta.

U bici kod sela Buhana bio je neprijatelj prinuđen da uzakne prama sjeveru, kod česa je ostavio za sobom 200 mrtvaca. Zaplijenili smo 3 strojne puške i množinu municije i pušaka.

Kaukaska fronta.

U odsjeku Bitlis i Muš nema nikakve promjene. Odbili smo rusku navalu na dio naših položaja u odsjeku Ognot, od prilike 80 km južno Erzerumu. Na ostalim odsjecima fronte upoče mir. Ruska je torpedovca opstreljavala otvorena obalna mjesta Tirebol i Kiršezon. Neke kuće bijahu razrušene, neke civilne osobe ubijene ili ranjene.

Egipatska fronta.

U okolici Katia neprestano čarkanje.

Bugarski ratni izvještaj.

Sofija, 4. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na macedonskoj fronti nema nikakove promjene. Nakon okršaja, u kojima smo javili 27. srpnja nije se zbilio nijednog važnog događaja. Osim svagdanjih slabih topovskih bojeva bilo je samo neznatnih izvidničkih okršaja. Neprijateljski su se gubici na mrtvima podigli u bojevima 25., 26. i 27. srpnja na dvostruko od broja, što su se u posljednjem izvještaju najavile. Između mrtvih prepoznala su se 4 časnika. Zaplijenili smo strojnu pušku i veliki broj francuskih pušaka gradjenih god. 1905.

BRZOJAVI.

Hindenburgovo zapovjedničko područje.

Berlin, 4. List „Berliner Zeitung“ am Mittag“ piše o proširenu zapovjedničko područje generalfeldmaršala pl. Hindenburga: U čistom se je vojničkom obziru tim imenovanjem povisilo jedinstvo vrhovnog zapovjedništva. Naručbe će se za čitavu frontu izdavati sad jedinstveno. Time će se omogućiti zajedničko djelovanje pojedinih vojnih skupina. Imenovanje je nadalje na daleko vidljiv znak, koji može i inozemstvu jasno spoznati, o povjerljivom bratstvu oružja, koje združuje Njemačku s Austro-Ugarskom.

Dva velika talijanska zračna lijetala izgubljena.

Lugano, 4. Talijani priznaju, da su nad Rijekom i Dračem izgubili po jedno veliko zračno ratno lijetalo sustava Caproni. Italija će prosvjedovati protiv opstreljavanja grada Bisceglie u Apuliji sa morske strane, jer da je isti navodno posve nezaštićen.

Osamnaest talijanskih parobroda nestalo.

Basel, 4. Prema listu „Cerciere Mercantile“ nije stiglo u luke Genui i Savonu od 15. jula osamnaest parobroda. Od toga je javljeno tek za pet ladja, da su potopljene.

Rumunjska.

Zürich, 4. Rumunjski djaci na švicarskim visokim školama nijesu primili dosad nikakvih vijesti poziva. Rumunjski konzulati u Švicarskoj nijesu posljednja dva mjeseca izdali upoče nikakvih novih naloga za svoju stajalu.

Tendenciozne izmišljotine o srpsko-cru-gorskom ustanku u zapadnoj Macedoniji.

Sofija, 2. Bugarska brzojavna agencija javlja: U posljednje su vrijeme izišle u novinama četvornog saveza tendenciozne vijesti c tobožnjim srpsko-cru-gorskom ustanku u zapadnim krajevima Macedonije. Prema tim vijestima da krajevima pošlo za rukom te su se ustali i u nekim selima u okolici Ohridskoga jezera, koja su u uporabi kao bazu za napadaje na naše vojničke transporte; nadalje da su se albanski i turski prebjeglice pridružili bunтовnicima itd. — Generalni vojni štampoprovrgava kategorički sve te izmišljotine te je izjavio, da u nvo- stećenim područjima nema nikakova pokreta, nego da nasuprot da vlada posvuda mir i red.

Važne odluke kod Verduna?

Genf, 4. Izvještaji lista „Petit Journal“ javlja, da su generalji Joffre i Haig dospjeli na frontu kod Verduna, da priprave važne odluke.

Njemački zepelinci preko sjeverne Holandske.

Amsterdam, 4. (D. u.) Sa mnogih mjesta sjeverne Holandske zapadno Friških i Overskih otoka javilo se je o prolazu zepelinka. Često su puta na njih pucali holandski vojnici.

Engleski izvještaj o posljednjem zračnom njemačkom navalu.

London, 4. (D. u.) Službeni izvještaj od 3. U noći od 2. do 3. kolovoza pojavilo se je nekoliko neprijateljskih zrakoplova nad istočnim dijelom južnog mora. Po prvim vijestima čini se, da ih je bilo 6. Njihovo je napadanje potrajalo po prilici pola sata. Zrakoplovi nijesu prodrli daleko u nutrinju, nego su se zadovoljili izbačenjem nekoliko bomba na mjesta blizu mora, koja leže dugo jedno od drugoga. Na jednom su mjestu stupili na djelo obrambeni topovi, ali je zrakoplov, koji se je tamo nalazio, pobjegao. U svezi s tom navalom smjerom je drugi zrakoplov prama kentskoj obali, te mu je po svoj prilici i drugi slijedio. Obrambeni su topovi stupili na posao, te su se opazila jedan ili dva hica protiv prvog zrakoplova. Nanesena je šteta sve skupa začudo malena. Devet je konja bilo ubijeno, a 3 su bila ranjena.

Veliki engleski gubici.

London, 4. (D. u.) Popisi gubitaka od 31. srpnja te 1. i 2. kolovoza sadržavaju imena od 1028 časnika, od kojih su 233 mrtvi.

Asquithov odstup?

London, 4. (D. u.) „Manchester Guardian“ piše: Asquith je u donjoj kući pobudio znatnu pažnju, kada je izjavio, da nezna, tko bi mogao kod budućeg zasjedanja biti odgovoran za razdiobu poslova kuće. Mnogi trijezni kritičari parlamentarnog položaja drže, da neposredno predstoji rekonstrukcija kabineta. Morat će doći drugi ministarski predsjednik, jer se Asquith usljed irskog ustanka nalazi u teškoj položaju. Asquithov bi nasljednik mogao biti samo liberalac i to Lloyd George, na čije je povjerenje imao da stupi Carson, kao državni tajnik za vojne.

Casement smaknut.

Rotterdam, 4. (D. u.) „Maasboden“ priprijetuje vijest Central News, koja veli, da je Casement bio obojen. Općinstvu nije bilo dozvoljeno, da prisustvuje smaknuću. Pred zatvorom u Pentonville sakupila se je velika množina općinstva.

Savez između Japana i Chile.

Basel, 4. List „Baseler Nachrichten“ javljaju posrednim putem iz Tokija: Ministar je financija obavijestio donju kuću o skorajšnjem sklopljenju saveza sa Chile. U Chile će otpremiti dvadeset japanskih brodova, među njima tri ratne ladje.

Kriza u Japanu.

Stockholm, 4. Uza sve nijekanje japanske vlade o padu ministarstva Okuma govori japansko novinstvo u dugim člancima o toj stvari kao gotovoj činjenici te već i nagada o vjerojatnom nasljedniku Okume.

Jedinstvena fronta protiv Senusima.

Bern, 2. Prema jednoj vijesti lista „Agenzia Stefaneschi“ putem je novinstvo sa zadovoljstvom o talijansko-engleskom ugovoru glede Senusa. „Giornale d'Italia“ veli, da imade ugovor političko značenje prvoga reda. On da učvršćuje srdačni, dragocjeni savez između Italije i Engleske. Ugovor oduzima Senusima svaku nadu u njihove težnje i uništava osnove Njemačke, koje su išle za tim, da se suprotstave u Sjevernoj Africi suglasnim interesima Italije i Njemačke. Ugovor s Engleskom, da će olakotiti sličan ugovor sa Francuskom.

Bern, 2. Prema listu „Giornale d'Italia“ obdržavaju se sad rasprave između Italije i Engleske glede potpunog otpusta luke Kismaju u britskoj istočnoj Africi Italiji. (Kismaju leži nešto na jugu od utoka rijeke Guba, koja je odsp sačinjavala granicu između talijanske Somalije i britske Istočne Afrike. Op. ur.)

Irsko pitanje.

London, 4. (D. u.) U donjoj je kući kazao Asquith u raspravi o Irskoj: U više je krajeva težnje došlo do znatnog obnovenja pokreta Sinn-Fein u agresivnoj formi. U nekim je mjestima došlo do zalosnih javnih demonstracija za Njemačku. Ali su vojničke i policijske sile dostajale, da spriječe novu pobunu.

Događajima na moru.

London, 4. (D. u.) Lloydova agencija javlja: Potopljen bijede engleski parobrod „Britanic“ (2240 tona), koji pripadaše liniji Coeken,

zatim engleska jedrenjača „Margaret Suttin“, engleski parobrod „Heighington“, talijanski parobrod „Le Timbro“, talijanska jedrenjača „Rozario“ i norveške ribarske ladje „Einar“ i „Erling“.

Kopenhaagen, 4. (D. u.) „Nationaltidende“ javlja: Danski parobrod „Katholin“, krcač ugljenom, bijaše na putu iz Newporta na Maltu potopljen od njemačke podmornice. Posada je riješena.

Vlissingen, 4. (D. u.) Norveški parobrod „John Wilson“, koji je plovio iz Rotterdamu u London sa živčanim sredstvima, bio je 2. o. m. prije podne torpedovan blizu svetionika pred Mozom od njemačke podmornice, nakon što se je njegova posada iskrcala u čamec za spasavanje.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Rusija.

Petrograd, 30. Služb. izvještaj od 31. posl. podne.

U okolici na sjevero- i jugoistoku od Baranovića žestoko obstrano pucanje. Na Stohodu naše su čete boreći se napredovale. Na pritoku smo rijeke Stohod zarobili tokom svoje navale osim ostaloga čitavu 31. hovevsku pukovnicu zajedno sa zapovjednikom i pukovnijskim stožerom. Na drugom su mjestima Stohoda zarobili 21 časnika i 9 zarobljenika te smo zaplijenili 4 strojne puške. Ogorčeni bojevi traju u smjeru prema Kovelu. Proti Brodiju dospjele su naše čete proganjajući neprijatelja od rijeke Graberka i Seret.

Služb. izv. od 31. srpnja na večer.

Naš napredovanje na Stohodu traja nadalje. Gdje gdje otvarao bi neprijatelj iznenadno topovsko pucanje. U okolici Brodija opstreljavao je neprijatelj iz natežih topova sam grad Brod i prelaze preko Boldurke. Na čitavoj se fronti odigravaju krvavi bojevi. Neprijatelj napinje sve sile, da svoje linije odždi. U tu svrhu zgrče od svih strana četa, dapače i pojedine bataljune.

Petrograd, 31. Službeni izvještaj od 1. popodne:

Na liniji Sjelce-Vjelick-Kuhari u luku rijeke Stohod suzbacile su naše čete neprijatelja, te su po borbi doprle na zapad preko te linije. Na česti Kovel-Luck bili su suzbijeni svi neprijateljski protunapadaji. Za navale na selo Dubenka (5 vrsta južno od Monasterizke) išle su naše hrabre pukovnije do vrata u vodu preko močvarnog Koropjeća, pošto je neprijatelj uništio svekolike mostove. Na zapadnoj su obali zarobili preko 1000 austro-ugarskih vojnika, te su se tamo namjestile.

Služb. izv. od 1. t. m. na večer.

U prostoru Stobiva-Smolari napala je njemačka pješadija vrlo žestoko naše čete, koje se nalaze na zapadnoj obali Stohoda. Naše su hrabre čete suzbijale neprijatelja s velikim njegovim gubicima. Boj traja dalje.

Francuska.

Paris, 2. Službeni izvještaj od 1. t. m. na večer.

Djelo istočne vojske od 16. do 31. srpnja. Srpske su prednje straže suzbile 24. srpnja bugarska odjeljenja, koja su bila zaposjela visove Kovel (u dolini gornje Moglenice) te su zauzele 25. srpnja selo Zborsko, gdje su se smjestile uza sve neprijateljsko opstreljavanje. 26. su pt. mj. napredovale sjeverno od Požara i Srupine iza okršaja, u kojima su morali Bugari da uzimaju, ostavivši kod toga 10 mrtvih na bojištu. Na Srpski gubici iznaušaju 2 mrtva i 3 ranjena. Na ostalim dijelovima fronte istočne vojske vladalo je od časa do časa opstreljavanje koje bi kad-kada postajalo žestoko u vrdarskog dolini.

Paris, 4. (D. u.) Službeni izvještaj od 3. na večer.

Na desnoj je obali Moze osvojila naša pješadija nastavljujući svoje navalne kretanje na frontu Thiaumont-Fleury nizom susljednih napadaja kroz dan sve jarke između jednog i drugog mjesta sve do jugoistočno od tvrđve Thiaumont i do blazine hunka broj 320. Selo Fleury, koje je bilo istodobno napadnuto od naših četa sa sjeverozapada i jugoistoka, bilo je po spajnom boju posve osvojeno. Kod toga smo uhvatili preko 650 zarobljenika.

Engleska.

London, 1. Službeni izvještaj generala Haiga: Danas nije nastupila promjena u općem položaju. Na sjeveru od Bazentin-iz-Petta bio je uspjehom suzbijen neprijateljski navalni protiv šaj protiv naše linije. Kroz čitavu noć žestoka topovska palba s jedne i s druge strane. Na ostaloj engleskoj fronti mir.

London, 2. Položaj nije promijenjen između Ancre i Somme; nema važna događaja ni na ostalim mjestima engleske fronte.

Egipatska fronta.

London, 31. srpnja. U Egiptu bilo je 28. srpnja više okršaja između opholpnaja. Za jednoga su od njih zadali novozelandski strijelci na konju gubitak od preko 50 ljudi. Naši su ukupni gubici bili tog dana vrlo lahki.

Domće Vjести.

Zahvala. Nije mogla dostojanstveno, dirljivo ispasti uspomena na junake pale pod Visom, niti uspjehi zadojenja većim rodoljubstvom i oduševljenjem svečanost na proslavu pedesetogodišnice viškog boja, koja se je držala u Pazinu dana 23. srpnja 1916. Oduševljenom očitovanjem odgovara i znatni novčani uspjeh, izvještaj, kojeg se još ne može objelodaniti, pošto odboru donomic dolaze doprinosi i listine doprinosaca.

Svi su, bez razlike, prema svojim silama, doprinjeli, da se je postigao ovaj ljepi morali i novčani uspjeh.

Putipisani se odbor osjeća dužnim, da i ovim putem izrazi najodaniji i najpljujivi zahvala za prijazno i uspješno sudjelovanje svim sugrađanima, suzemljacima, odličnim gospodjima i gospodjicama i uopće svim onim, koji su svojim djelom, prisustvom i dobrovoljnim doprinosom novčanih potpora i darova doprinjeli i kojima ide zaslug, da je svečanost ispalala tako sjajno, kakove Pazin ne pamti.

Odbor za proslavu pedesetogodišnice viškog boja. U Pazinu, dne 1. kolovoza 1916.

Predsjednik: Cerne. Tajnik: Vitanović.

Za družbu. Za narodni blagdan sabrao je g. Kirac 13 K., koje su darovali: 4 K. Josu Jurković, gostioničar; 2 K. Marija Koraca; po 1 K. Antun Iveša, Ivan Šajina, Ivan Maršić, Ivan Dračić, Josip Žmak, Aleksa Kandušer, Antun Vlah., — Momčad Nj. V. B. — Erzh. Franz Ferdinand — polaže 26 K., koje darovaoše: Zvonimir Ranogajec 3 K.; po 2 K. Jurašin Nikola, Žic Ivan, Kucan Franjo, Salamunčić Nikola, Vjekoslav Spincić, Zemunik Mate, Mošunić Mate; po 1 K: Medvedić Andreja, Smolica Ivan, Tabain Nikola, Mikuličić Andjeo, Škarić Ivan, Stručić Krsto, Gladić Jakov, Kuzma Golac, Kopačić Venceslav.

Javna sudbena dražba obdržavat će se danas u 3 sata poslije podne na licu mjesta u Via Sissano br. 1 prizemno, cijeli dužan sa posudjem (pasticeria).

Gospodarstvo.

Sol kao hrana za blago.

Životinje doduše primaju bilinskom hranom, krmom svu onu množinu soli, koja im je potrebna za život, no ipak je dobro, da se osim toga još posebno daje blagu sol. Time se kod životinja pospješuje probava, a osim toga postaje teško probavljiva krma s pomoću soli laglje probavljiva. Sol u ostalom povećaje uopće tek životinja, pak one iza davanja soli radije jedu. Najmanje soli od svega blaga potrebno je konjima. To se tumaći tako, da je kod konja probava hrane dosta jaka i uvijek posvema redovita zato, što se on mnogo giba kod rada. Ako se konjima sol daje, onda je najgodnije, da se ona daje u obliku grude soli, koja se pričvrsti na zid, da je konji mogu lizati kadgod im se sviđi. Kravama muzarama daje se zimi svaki dan kod svakog obroka krme po prilici 15 grama živinske soli; ljeti toga ne treba, ako se blago hrani, krmi s djetelnom. Svinjama je dobro pomiješati s hranom svaki dan pet grama soli. Ista se količina daje ovacma i kozama.

Čuvanje ovogodišnju slamu.

Kako se iz nekih krajeva javlja o pomanjkanju krme, bit će od potrebe, da se uporbati za krmu ovogodišnja slama. Upozoravamo toga radi gospodare u onim krajevima, kojima prijeli pomanjkanje krme, da ne uporbare slamu za kojekakove manje vrijedne potrebe, nego da ju čuvaju za krmu.

Kako ćemo osvježiti meso, koje vojna.

Poznato je, da meso počinje neugodno vonjati, ako dulje vremena stoji, i ako se još i nije pokvarilo. Da se taj neugodni vonj odstrani, preporuča se oprati takvo meso u čaju od kamilice. Meso na ovaj način osvježeno ne gubi ni najmanje od svoje naravne boje, no izgubi, kako kažu, posvema neugodan vonj. Tim sredstvom služe se i za odstranjenje neugodna vonja i kod divljači, ako dulje vremena leži.

Orahovo lišće i ljupine proli gamadi.

Marvogojci mogu orahovo lišće i orahove ljupine vrlo dobro uporbati kao dobro sredstvo protiv uboda muha, obada i protiv drugih gamadi, koja uznemiruje blago. Orahovo lišće i ljupine sabiru, suše i spremaju. A ljeti, kada je potreba, skuhaju se u vodi, pa se tom vodom i blago škropi. To sredstvo bolje pomaže, nego li razna ona sredstva, koja preporučaju po ljekarnama i trgovinama, a povrh toga su još i skupa.

Stare kokoši.

Nije korisno, da se stare kokoši hrane cijelu zimu du u proljeće. One zimi uopće više jaja ne legu, pa ne donose nikakove koristi. No, kad je kokoš prestara? Na to pitanje nije baš tako lako odgovoriti. Nekorisne su kokoši svakako već odnda, kad jaja, koja one legu, ne pokrivaju trošak za hranu, koju trebaju. Popriječe možemo smatrati starima one kokoši, koje su navršile četvrtu godinu. Naravno, nije isključeno, da između jedno- i dvogodišnjim kokošima imade pojedinih, koje obzirom na potrošenu hranu i dobitak, da ih čuvamo; takve valja zaklati ili prodati. „Hrvatska“.

Razne Vjести.

Koliko se mesa otroši u Evropi. Iz podataka profesora dra. Kirschnera u Leipzigu trošeno je god. 1910. mesa po osobi u kilograma ovako: Austro-Ugarska 28,9; Njemačka 52,6 kg.; Engleska 47,6 kg.; Rusija 21,6 kg.; Italija 10,9 kg. Prema tome, Nijemci (52,6) najviše mesa, najmanje Talijani (10,9) interesantno je, da glede potroška mesa u Njemačkoj nije pitanje još definitivno riješeno, jer drugi statistički vode, da potrošak mesa u Njemačkoj iznaša čak 61,89 kg. Dakako u tome je uračun i konzum riba, divljači (meso 59,99 kg., divljač 1,9 kg.)

Sin zarobio oca. „Slovenec“ donosi sljedeću bilješku: Prigodom našeg prodorim u 28. Arsieru dogodio se sljedeći zanimljiv slučaj: 28-godišnji Talijan iz sjevernog Tirola, Alojzij Gentili, zarobio je sjeverno od Arsiere u jednoj šumici 12 Alpina, među kojima je bio i njegov otac. Stari je na početku rata utekao u Italiju, dok je mladi bio oduševljen za Austriju i dragovoljno stupio u austrijsku vojsku. Sastanak sina s ocem bio je ujedno veseo i žalostan. Otac i sin se izgrlili i poljubili, a na to se opet rastali. Sin je kao četovodja naložio patroli, da mu oca ovedu natrag iza fronte. Obrazo se za zarobljenim ocem a onda se nadalje borio.

Lloyd George o engleskom vojničtvu. U engleskoj zastupničkoj kući rekao je ministar Lloyd George o njemačkoj armadi: Dogodio se u ovojli u onoj bici što mu dragi, mi ne dvojimo o komičnoj pobjedi. Meni je u vođecim mužima zadavala briga samo jedna stvar: razli smo da moramo u tako kratkom roku obruzati i opremiti veliku armadu, u kakvom roku nije toga još nikada i nigdje na svijetu bilo. Nastalo je također pitanje, da li će ljudi, koji su se izvježbali samo šest mjeseci, znati takvu opremu izdati i baratai s izvrsnim topovima tako, da ne premašuju cilj na tri i četiri milje. Naša je bojazan ispunila. Sada je dokazano, da su engleski vojnici napeli sve svoje tjelesne i duševne sile, da su izvježbani i da ih čuvaju svojoj domovini izvjoštenje pobjede. To me nadoševlje potpunim uvjerenjem, da ćemo pobjediti. Veći se broj na našoj strani i imamo također i više sredstava nego li Nijemci. Jedina nas je briga morila, da ne ćemo moći nadvaldati dugogodišnja izvježbanja i pripravljanja najveće vojničke snage. Engleski su vojnici međutim dokazali, da je naša bojazan bila neopravdana.

Švicarski kritičar o ruskoj ofenzivi. U „Baseler Nachrichten“ piše švicarski kritičar pukovnik Egli: Govoreći o raspoloženju austro-ugarskih vojnika i časnika na bukovinskom vrlo dobro. Sve su to zdravi i snažni ljudi. Proti ovakvoj vojsci mogu Rusi izvojevati samo časovite i mjesne uspjehe.

Japanski časnici o ruskoj vojsci. Javlja se iz Stockholma, da se je japanska vlada vrlo teško odlučila, da pošalje svoje časnike u rusku vojsku. Sa Engleskom bilo je drukčije, jer je Japan ponudio još u decembru 1915. engleskoj vladi, da je dragovoljno poslasi svoje časnike u englesku vojsku. Engleska je to kratko odbila.

Sloga iznutra, a odlučnost prama vani. Na sjednici njemačkog odbora, što se je održala dne 29. pr. mjes., prihvaćena je sljedeća rezolucija: Zadatak je odbora, da se na domu kod naroda održi vjera u uspjeh i time stvori pouzdan moralni oslon za borcu na fronti. Odbor smatra za svoju dužnost, da stane na put težnjama, koje ne shvaćaju ozbiljnost ovih trenutaka, veče idu za tim, da metnu u pitanje onu divnu slogu, koja nas je dosad vodila i koja će nas voditi pobjedi. U duhu principa „sloga iznutra, a odlučnost prama vani“, odbor će, kad bude došlo vrijeme, ustati za onakav mir, kakav odgovara žrtvama i koji pruža izvjesne garancije, da će biti trajan.

Predstoji ustanak u Anamu. U francuskoj koloniji u istočnoj Indiji, u Anamu, počeo se je narod sve to većma buniti. Ova buna je po sudu nekihij novina predigra revolucije, koja bi imala doskora izbiti. Stanovnici Anama hoće da uporbare priliku, te da oterasu sa sebe francuski jaram, a ta im se sada pruža uslijed slabosti onamošnje francuske posade. Prema sudu japanskih novina bit će Francuska preslaba, da uguši ustanak, pa joj japanska vlada već unaprijed nudja svoju pomoć. Japan izjavlja, da je na to spreman, jer da je Anam jedan od najboljih japanskih trgova, pa je u njegovom interesu, da tamo vladaju sredjeni odnošaji. — Da li je to iskrena otkritrosnost japanske vlade ili možda samo njezin apetit, o tome su našisti koji Japan tili Francuska.

Znakovi predstojeće akcije na makedonskom bojištu. Prema vijesti iz Lugana donosi „Secolo“,

Sutra poslije podne u 2 sata velika svečanost na „Pasjem brdu“ u korist Crvenog križa sa veoma izabranim zabavnim rasporedom.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI posluje opet redovito u svojim prostorijama Narodni dom, I. kat, desno

Ured je otvoren svaki delavni dan: od 9—12 sata prije podne te od 4—6 sata poslije podne.

Za nadzorni odbor: **Dr. Lovro Scaliar**
Za upravni odbor: **Dr. Ivo Zuccon**

O kokosima u Hanspärsgardu.

Svedski napisao August Bodenson.

(Nastavak.)

Nijedna od obiju domaćina nije ove noći mnogo spavala. Borta se je pijenila od bijesa. Takova kukavica, ta Stina! I nju, Börtu, da je sa odrznm, gnusnjim pijetlom udarila bila a ma upravo po licu. Prema tuju, kad je njezin pijetao počeo ispod postelje kukurikati, začaje na dvoristi nekoliko ružnih, promuklih glasova: „ohohoh!“ U prvi je čas pomislila, e je to Stina, koja da je svojoj ljutini nastojila da oponaša njezin pijetla, jer nikako to ne može da bude možda „sablav“ malenoga, bijeloga jadnoga pijetlića. Stina je ležala u krevetu i žestila se, no još više se je razdala. Radovala se je već, kako će njezin novi pijetao primiti ujutro ružnoga Nijemca. I kad bi od njezinog uha doprli promukli grubi glasovi iz staje, igralo bi joj srce od radosti.

Stina je bila vi u staji, prije nego li su Kallejevi otvorili vrata. No kokosi još nije ispuštila napolje, ma koliko se one vrpjatile i gakale.

Kratko vrijeme iza tog je započeo napokon Stina ljutiti Börtine drvene postelje po kamenitom tlu u Kristenovu predvorju. I Börtine su kokosi stale gakati. U isti tren bile odrinut i zavor sa gornjeza dijela vrata. A njemački pijetao skoči na donji

dio vratiju, udari krlinjam i zakukurikae: „kokokro!“ staje Stina. Zaorilo se je grubo i ružno iz svojega Svena. Tako je je Börtu otvorila i oči u tlu. Ona otvorila i donja vrata. Nijemac skoči na uša, a kokosi izdaju ponosno na dvoriste.

Sad otvori Stina vrata od svoje staje, a napole izletaju oči njezinih kokosi, na čelu im veliki žuti španjolski pijetao.

„Ohohoh!“ halabučio je Španjolac. „Kokokro!“ vikao je Nijemac.

Jedan su se trenutak gledali, a tad poletjeli jedan proti drugomu.

Börtu nije mogla da zatomi krika, kad je ugledala velikoga žutoga, kako izlazi iz Sorenoze staje.

— Takova bagra! Poput munje brzo zaleteše se jedan u drugoga. Perje je zalepršalo na sve strane, krvca je potekla.

Nijemac se je Börtin iz početka držao dobro, premda je bio manji. U kretanju je je brži od velikoga španjolskoga. I brzo se je morabiti i protivu nasmjehnuti, kad je vidjela, kako je nekoliko puti uzastopce preskočio preko onoga gorastosa.

— Kalle! Dodji ded ovamo, Kalle! Kalle je izašao u samim donjim halacima. Grom i pakao! — uskliknuo je, kad je ugledao španjolskog diva. No ubogi se je Nijemac skučiti umorio.

Španjolac je sveudilj jednako ukučeno stajao na svojim jakim žutim nogama. Najednom je naskočio i povalio Nijemca pada se. I, jao, kad je stao udarati krlinjam i lupati kljunom.

„Hihihhi!“ zaorilo se je sa vrataje Sorenove staje. I Stina izdaje i udari u smjeh, da ju je savilo nešto oko crjeva. I Sven je pomolio glavu na vrata od dvoriste te i on udario u smjeh.

To je Börtu silno razestilo. A i Kalle nije bio upravo dobre volje. Börtu skoči na dvoriste i poleti od pijetlova. Kalle podje za njim.

Pograbu tu nevojlu za šiju i baci ju u stran! Ta ubit će mogla pijetla! — dovikne Börtu Kalleju.

— Ostavi ga! — izdere se Stina i priskoči visoko uzdignutim vilama za sijeno. Sven dohri iz kuće.

— No prije nego li je njih dvojice stiglo onamo, uhvatio je Kalle Španjolca za šiju — kako se on hvataju zločudne guske — te ju nekoliko puti čestito okrućne.

— Hoćeš li mu da javiš šiju? — stala je Stina vikati.

— Zašto ne? — otkri se Kalle i preokrene ju još više. — Što kanite s ovim ovjdie? Kalle se je bio raspalio, otkako se je i on umijesao u kavgu.

— Što hoće gospodja njemačka kokosi ovdje sa

da je XI. grčka divizija napustila Solun, pa s to tumaći kao znak predstojeće vojne akcije na makedonskom bojištu.

Trpiloje za Italiju — izgubljen. Kako se je Rima javlja, ima Italija da zahvali jedino generalu Amelio (koji se je međutim ovih dana kao bivši guvernor u Tripolisu vratio u domovinu), što je uopće i najmanji dio Tripolisa u njezinim rukama. Isto tako se ima zahvaliti generalu čvrstu nadu, da će Tripolitania i opet biti osvojena po talijanskim četama.

Iza koga je eto igra doigrana, za Italiju naravno sa gubitkom od prazne kese, izbijaju na javu zanimivi događaji, što se se desole vješto sakrivali i prešućivali. „Corriere della sera“ priustaje izvještaje, da je kod pokušanja, kako bi se mjerice urudjenici u Kasr-Buhadin podjarmili 4000 vojnika, koji bili unovčeni iz osvojenih krajeva, odmah nakon početka bitke prešli k ustašama. Unatoč očajnom otporu bile su talijanske čete protjerane iz Libije sve do najskrajnih obala. Talijani da su morali napustiti Misurat, Siliten, Zuaru, Beni-Ulid, Tarhunu i Či-tavo obalno područje. Kako vidimo, mogu se Talijani punim pravom pohvaliti, da su u najzadnjoj tačnici poprimili rakovu metodu.

Ruska ofenziva. „Corriere della sera“ prima od svog petrogradskog dopisnika, da je došele uslijedio samo preludij ruske ofenzive, pa da se ima očekivati daljni razvoj u najvećem stilu. Zasnovana širina valne fronte nije još te ni izdaleka polučena. Ruske su čete brojačo daleko veče, nego li se to dosada navodilo. Brusilov se brine za neprekidnu dopremu municije i artiljerije. Broj teških topova neprestano raste. Na jednom jednom odsječku fronte konstatovano je u jednom danu ne manje od 600 topova. Uz sve to, da ofenziva traje jur mjesec i još, može se reći — veli dopisnik — da su koli municija tili tehnička sredstva ruske vojske takorekći netaknjena.

„Armada već komad čoka.“ „Lokalanzeiger“ javlja preko Bazileje: „Ruskoje Stovi“ donosi, da je najbolji dokaz, kako stoji stvari u Rumunjskoj taj, što je rumunjska vlada morala izdati proklamaciju na armadu, kojom pozivlje rumunjsko vojničtvo, nek se ustropi. — Ovdje je jasno, a da ne bi tendenciozno vijesti bila najpoznatija i najkratkovidnijem oku.

— Ti ne trebaš viti da tripiš! Moji veliki, ljepi pijetle! Čitavih petnaest talira! — vikala je.

I Ivan i Ivana izdajoše. Ivana je u brzini prebacila bila preko sebe donju suknu, a na Ivanu su bile tek drvene papuče. Ivana je plakala. A Ivan je stajao i uzdržao, kad je vidio, koliko će neprijeteljstvo i mržnja evo sad iz svega toga nastati.

— Toga nijesi trebao bio da učiniš! reče Sven (Konac sledi.)